

Vláda se chystá podpořit biometan

V rámci boje s klimatickými změnami se ani Česko nevyhne tlaku na zvyšování podílu obnovitelných zdrojů. Vláda nyní připravuje strategii, jak nové evropské cíle pro rok 2030 naplnit. Hodně se přitom sází na solární elektrárny na střechách, vítr, spalování biomasy a hlavně dříve tolik obávaný biometan.

"Střešní a fasádní fotovoltaiky a větrné elektrárny dokážou během 10 až 15 let vyrábět minimálně tolik elektřiny jako nový jaderný blok, ale přinejmenším šestkrát levněji," říká šéf Komory obnovitelných zdrojů Štěpán Chalupa, který se jednání také účastní. Vítr a slunce dovedeme podle něj dobře doplňovat a zálohovat vodními, bioplynovými či plynovými elektrárnami.

Nové "zelené elektrárny" se nyní v Česku téměř nestaví. Hlavním důvodem je to, že nové zdroje už pět let nedostávají téměř žádnou podporu. Vláda zejména kvůli solárnímu boomeru z let 2009 a 2010 ročně za podporu těch starých zaplatí kolem 45 miliard korun.

Ministerstvo průmyslu pod vedením náměstka Reného Neděly už několik měsíců pracuje na národním klimaticko-energetickém plánu. Ten musí do konce roku poslat Evropské komisi. Obsahovat by měl závazky, kterými chce Česko přispět k cílům EU pro rok 2030.

Jejich detaily zatím nechce Neděla komentovat, nicméně už začíná být jasné, na jaké zelené zdroje by se Česko mělo v budoucnosti spoléhat. Téměř všichni se shodnou na solárech na střechách, jsou tu ale i další. *"Biomasa je zatím nejdůležitějším obnovitelným zdrojem, který přispívá k celkovému českému podílu zelené energie 14,9 procenta hned ze dvou třetin,"* říká Neděla. Spalování odpadové dřevěné štěpky se využije primárně v teplárenství. Rozvíjet se má také v dalších letech, a to i v domácnostech. Svou roli zde může hrát například spalování pelet a převedení tepelné energie na elektrickou.

Novinkou, s níž ministerstvo počítá, je podpora biometanu vyráběného z odpadů, zbytků z čističek odpadních vod nebo ze zemědělských plodin. Tu po roce 2011 zablokovala bývalá šéfka Energetického regulačního úřadu Alena Vitásková. Podle ní se připravovalo opakování "solárního tunelu" za miliardy korun ročně. Plyn prý v tuzemských podmínkách nebylo z čeho vyrábět.

Ministerstvo by chtělo přesvědčit část bioplynových stanic, aby namísto neefektivní výroby elektřiny, na kterou také berou dotace, vtlačely vyrobený plyn do sítě. Takto získaný plyn nemusí být navíc využívaný jen v energetice. *"Využití biometanu z odpadních surovin je asi nejreálnější cestou pro splnění cíle v dopravě, kde je požadován do roku 2030 poměrně vysoký podíl tzv. pokročilých paliv,"* říká Neděla.

Majitelé bioplynových stanic se tomu nebrání. *"U bioplynek, které vyrábějí jen elektřinu, znamená přechod na výrobu biometanu zdvojnásobení jejich efektivity,"* říká předseda sdružení CZ Biom Jan Habart. Dodává ale, že u těch, které vyrábí i teplo, je to složitější.

"Biometan vtláčený do plynárenské soustavy můžeme efektivně využít na výrobu elektřiny společně s výrobou tepla. A to navíc až ve chvílích, kdy je elektřina potřeba. Poslouží tak jako velmi dobré médium pro sezonní uskladnění energie," dodává.

I když se víceméně všichni shodnou na tom, jaké zdroje by v Česku měly být podporovány, shoda, kolik jich celkově může být, už zdaleka nepanuje. Jedním ze stěžejních bodů, které je nutné v Bruselu vyjednat, je celkový podíl zelené energie v roce 2030.

Země sedmadvacítky mají do té doby snížit emise skleníkových plynů o 40 procent. Dále zavést energetické úspory oproti roku 2007 ve výši 32,5 procenta a podíl obnovitelných zdrojů na celkové spotřebě energie má být na 32 procentech. Česko je přitom premiant. Svůj podíl pro rok 2020, který byl nastaven na 13 procent, už překonalo a má necelých 15 procent. Zatímco MPO tak do Bruselu pojede s cílem 21 procent zelené energie pro rok 2030, Komora OZE bere jako minimum 24 procent. Potenciál Česka je podle ní dokonce nad 28 procenty. Odhady, kolik bude v roce 2030 podpora zelené energie stát, jsou zatím hodně vágní. Komora, ale třeba i polostátní energetická firma ČEZ počítají "jen" maximálně se 17 miliardami ročně oproti stávajícím 45 miliardám.

Důvodem je, že současné drahé soláry i bioplynky o své štědré dotace kolem roku 2030 přijdou. A například fotovoltaické elektrárny jsou v některých případech schopné vyrábět levněji, než kolik stojí elektřina na trhu.

Česko navíc začne po roce 2021 používat takzvané aukce stejně jako v jiných zemích. Vláda si v nich určí, kolik chce například větrných elektráren. A zájemci pak soutěží, komu stačí nejnižší podpora.

Zdroj: Anopress IT, www.hn.iHNed.cz/